

Siðsøga

Óli Jacobsen

Hvalaveiðan í Suðuratlantshavinum:

NEPTUN KONGUR KEMUR UMBORÐ

Ferðin var drúgv til veiðileiðirnar, og tá ið farið var um Ekvator, var hetta ein stórhending við linjudópi

3. partur

Tað kann ikki sigast annað enn at henda hvalaveiðuferðin hjá føroyingum var minnilig, ikki minst, tá ið farið varð um Ekvator. Hesum greiðir Mikkjál Gulkleit eisini frá:

Linjudópurin

Sunnudagin 17. november var allarbesta veður. Tað trongdi til, tí seinnapartin skuldu vit sigla tvørtur um Ekvator. Tað vóru 128 fólk umborð, sum ikki fyrr høvdu siglt um linjuna. Tað varð nógv gjørt burtur úr. Kl. 2 kom Kong Neptun umborð. Hann sá gott út við krúnu á høvdinum við trýtindaðari hvísl í hondini. Skeggið rakk niður á øklar. Hann var fylgdur av havfrúgvum og havmonnum og hartil vóru triggir politistar. Teir skuldu taka sær av teimum, sum ikki vildu vera doypt góðvilliga. Skiparin var og tók ímóti Neptu, fylgdi honum so fram á dekkið og hjálpti honum upp á trúnuna. Neptun helt so eina talu fyri teimum, sum doypast skuldu. Tá ið talan var liðug, byrjaði dópurin. Trý konufólk vóru við sum ferðafólk, tey vóru fyrst doypt. Áðrenn tær vóru doyptar, vórðu tær smurdar við eini blanding av olju og sápu. So tók apotekarin og rakaði teimum við einum stórum brævnívi. Síðani vóru tær blakaðar upp í eitt stórt kar fult av vatni, og harí vóru tær doyptar. Aftaná konufólkini vóru mannfólkini doypt á sama máta fyra og fimm í senn. Tá ið doypingin var liðug, fingi øll tey doyptu dopsattest við tí nýggja navninum á. Hetta var óføra stuttligt at síggja. Tað var dúgliga fotograferað, meðan doypingin stóð uppá.

Geologurin hevði sett eina línu út av reyvini á skipinum fyri at vita, um hann kundi fáa nakað fiskaskapilsí á. Línan var av klønnum jarntráði. Kl. 11 fyri middag kom ein tunur á línuna. Hann vá 28 kg.

18. november. Kl. 3 í morgun sigldu vit um linjuna. Ein hvalabátur sigldi tætt fram við okkum í dag. Har var dópur

Nakrir av manningini. V.f. Jóhannes Danielsen, Havn, Martin Hentze, Sandur, Bjarki Skaale, Havn, Torbjørn Joensen, Havn og Thomas Pauli Thomsen, Nólsoy

umborð hjá teimum, tað sóu vit. Um kvøldið var ymiskur sportur á dekknum. Kapprenning og at hoppa í posa. Tað var stuttligt at síggja.

Aftur gerandisdagur

19. november varð arbeitt á dekknum - serliga við sverar manillatrossar at hava klárar at binda hvalabátar við, tá ið teir komu á borði at fáa sær vatn og olju og aðra útgerð. Tað frættist í dag, at hinir triggir hvalabátarnir vóru komnir til Dakar høvuðsstaðin í Senegal.

20. november kl. 8 um morgunin komu hvalabátarnir, sum fylgdust við okkum, á borði at fáa sær vatn og olju og alla ta útgerð, sum tørvar, fyri at teir kundu byrja at skjóta hval. Maskinan var steðgað, og so komu teir "Am 5", "Am 1", og síðst "Am 2", sum vóru nøvnini á hvalabátunum.

Teir vóru ikki lidnir fyrr enn kl. 7,30 um kvøldið. Tá var aftur farið at sigla víðari. Meðan skipið lá stilt, var fult av haium (hávm) rundan um skipið. Hollendarar royndu at fiska teir. Teir fingi sjei.

21. november varð ymiskt arbeidd gjørt á dekknum. Til dømis spleysan av ymiskum veirum og at gera ketur til

at binda um stertin á hvalinum, tá hann blivur hálaður upp á dekkið.

Herlon skrivaði í síni dagbók: Eg hevði føðingardag, roykti cigar.

22. november var ð dekkið ruddað fyri eplakassar og aðra útgerð, sum lá á dekknum.

23. november. Kl. 4 var boksikampur á dekknum millum ein hollendara og Johan við Stein, Tórshavn. Johan var við yvirlutan. Síðan var togtogan millum tvey hold av føroyingum uppá 4 mans hvørt móti hollendarum. Bæði tey føroysku holdini vunnu. Johan fekk eina barbermaskinu í premiu. Hini bæði holdini fingi 50 sigarettir pr. mann.

Sunnudagin 24. november var alt kvirt og friðarligt umborð. Um náttina var skipið vent aftur til ein hvalabát, sum lá við motorskaða. Hann var tikin upp á sleip, og so helt ferðin fram.

25. november var mesta arbeiddi at rekja upp gamalt manilla til at beklæða veirarnar við, so teir ikki skuldu skamfilast. Skipið siglir nýggju míl við einum hvalabáti upp á sleip. Veðrið er gott, men tað er kaldari nú, so nú fer eingin at sólbrennast meira.

26. november. Á middegi var báturin sleptur leysur, sum vit hava sleipað.

Hann var í ordan og vísti seg at ganga væl.

27. november var sama arbeiddi gjørt á dekknum sum vanligt. Tað var mest spleisan av veiri, ruddan av dekknum og annað.

29. november. Tað vísir seg soleiðis, sum vindurin altíð er vaksandi móti kvøldið, men hann dettur burtur aftur móti morgni, og um dagarnar er altíð gott veður.

30. november var arbeitt til kl. 1 um dagin. Tá eru hollendararnir vanir at hava "weekend", og tað er tað sama her umborð. Vit sóu ljósbíløt í kvøld, tey vóru góð.

Sunnudagin 1. desember var veðrið av tí allarbesta. Ein hvalabátur fekk maskinskaða, men tað var skjótt, teir fingi hann í ordan aftur.

Eitt samfelag á havinum

Hvalakókarið Villem Barenz var ein risa fyrirøka, nærmast ein flótandi býur. Undir arbeiddesdekknum var umframt maskinrúmið ein stóra verksmiðja at tilvirka veidda hvalin.

Umframt matgerð var eisini bakari, klippistova, fleiri kanningarstovur, eitt sjúkrahús, mannað við lækna og sjúkrarøktara. Eisini var stórur handil umborð.

Hannis legði merki til, hvussu nógv hollendararnir keyptu inn undir seg av klæðum. Tað høvdu teir eisini grund til, tí teir vóru nógvir, sum ikki áttu uppá kroppin, tá teir fóru úr Hollandi.

Eisini var eitt blað við journalisti og myndatakar. Umframt at skriva til blaðið, góvu teir seinni út eina bók um alla hesa ferðina. Blaðið kom út regluliga og var skrivað á hollendskum. Men vanliga var eisini ein partur av blaðnum skrivaður á norskum, kallað Det norske Hjørne, so norðmenn og føroyingar kundu fylgja við, hvat ið hendi úti í heimi. Her var eisini skrivað um leyst og fast, hvat ið hendi í samband við hvalaveiðuna. Tíðindini uttan frá komu frá fjarritaranum. Tað varð eisini hugsað um tað andaliga, tí var eisini ein hollendskur prestur við.